

Barcs Város Önkormányzata
P o l g á r m e s t e r é t ő l
7570 Barcs, Bajcsy-Zs. u. 46.
Pf. 62., Tel.: 82/463-176

Az előterjesztés előkészítésében részt vett:
Király Mónika vezető főtanácsos

.....² sz. napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Barcs Város Önkormányzata 2017. évi gyermekvédelmi tevékenységének értékeléséről

Készült: Barcs Város Képviselő-testülete
2018. március 14-i ülésére

1. Bevezető

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján: „A települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

Az átfogó értékelés **tartalmi követelményeit** a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú melléklete tartalmazza.

Barcs Város Képviselő-testülete 166/2017. (XII.21.) sz. határozatával elfogadta 2018. évi munkatervét, melyben a 2018. március havi ülésére tűzte napirendjére a gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelés megtárgyalását.

Az értékelés bemutatja:

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira;
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátásokra vonatkozó adatokat;
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat;
- a felügyeleti szervek ellenőrzésének megállapításait;
- a jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását;
- a bűnmegelőzéssel kapcsolatos, valamint a gyermek- és fiatalkorú bűnözéssel összefüggő adatokat;
- az önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködési kereteit.

2017. évben jelentős jogszabályi változás történt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben az Erzsébet-utalvány összegét illetően. (Hátrányos helyzetnél 6.000.- Ft/gyermek, halmozottan hátrányos helyzetnél 6.500.- Ft/gyermek.)

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás az önkormányzati segély egyik formájaként került megállapításra 2014. január 01. napjától.

2. Barcs város demográfiai mutatói

Barcs város állandó népessége 2017. január 01-jén **11.163 fő**, lakónépessége **11.027 fő** volt. A **0-18 éves lakónépesség** korcsoport szerinti megoszlása 2017-ben az alábbiak szerint alakult:

0-2 éves korig	254 fő
3-5 éves korig	248 fő
6-14 éves korig	988 fő
15-16 éves korig	319 fő
17-18 éves korig	305 fő
Összesen:	2114 fő

A 18 év feletti lakónépesség megoszlása:

19-55 éves korig	5469 fő
56-60 éves korig	795 fő
61 év felett	2649 fő
Összesen:	8913 fő

A 0-18 éves állandó népesség korcsoport szerinti megoszlása 2017-ben:

0-2 éves korig	261 fő
3-5 éves korig	236 fő
6-14 éves korig	987 fő
15-16 éves korig	239 fő
17-18 éves korig	252 fő
Összesen:	1975 fő

A 18 év feletti állandó népesség megoszlása:

19-55 éves korig	5719 fő
56-60 éves korig	802 fő
61 év felett	2667 fő
Összesen:	9188 fő

Fenti statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy a város lakosságának száma továbbra is folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. A 0-18 éves korosztály a város állandó népességének 17.692 %-át teszi ki. (2016-ban ez az arány 17,719 % volt.)

Barcs demográfiai mutatóinak változása az elmúlt években
(0-18 év közötti állandó népesség/fő):

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015	2016.	2017.
	01.01.	01.01.	01.01.	01.01.	01.01.	01.01.	01.01.	01.01.	01.01.
0-2 év közötti gyermekek száma	317	304	294	266	243	234	258	257	261
3-5 év közötti gyermekek száma	334	337	319	319	311	300	272	243	236
6-14 év közötti gyermekek száma	1136	1082	1070	1055	1048	1031	1020	1009	987
15-16 év közötti gyermekek száma	277	305	295	253	239	242	250	238	239

17-18 év közötti gyermekek száma	291	252	281	307	291	257	244	245	252
Összes gyermek száma (0-18 év) Barcson:	2355	2280	2259	2200	2132	2064	2044	1992	1975

Nemek aránya korcsoportos megoszlásban (fő)

	0-2 éves népesség				3-5 éves népesség			
	lakó		állandó		lakó		állandó	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
fiú	135	126	124	127	117	117	110	112
lány	130	128	133	134	132	131	133	124
Összesen	265	254	257	261	249	248	243	236

	6-14 éves népesség				15-18 éves népesség			
	lakó		állandó		lakó		állandó	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
fiú	539	526	531	512	301	358	237	241
lány	464	462	478	475	275	266	246	250
Összesen	1003	988	1009	987	576	624	483	491

3. A gyermekek védelmének rendszere

A **gyermekek védelme** a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét **pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások**, valamint a Gyvt.-ben meghatározott **hatósági intézkedések** biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A **települési önkormányzat**, fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

A települési önkormányzat biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekek átmeneti gondozását, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

A gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatási ügyekben általános első fokú hatóságként jár el a **települési önkormányzat jegyzője**, illetve 2013. január 01. napjától a **járási gyámhivatal**. A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Korm. rendeletben meghatározott ügyekben első fokú hatóságként jár el a **szociális és gyámhivatal**.

A települési önkormányzat jegyzőjének és a járási gyámhivatalnak a gyermekvédelmi és gyámügyi hatósági ügyekben a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság a szociális és gyámhivatal.

A Gyvt.-ben meghatározott, a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket a helyi önkormányzat képviselő-testülete, valamint a gyámhatóság gyakorolja.

A gyermekek védelmének rendszere 2017. évben:

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés
- gyermektartásdíj megelőlegezése,
- otthonteremtési támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- az otthont nyújtó ellátás,
- az utógondozói ellátás,
- a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása (2013.09.01-től),
- a védelembe vétel,
- a családba fogadás,
- az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- a nevelésbe vétel,
- a nevelési felügyelet elrendelése,
- az utógondozás elrendelése,
- az utógondozói ellátás elrendelése,
- 2015.01.01-től kibővült az intézkedések köre a megelőző pártfogás elrendelésével

A gyermekvédelmi rendszer részét képezi a bíróság által **javítóintézeti** nevelésre utalt, illetve előzetes letartóztatásba helyezett fiatalok intézeti ellátása.

A települési önkormányzat képviselő-testülete a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel **pénzbeli támogatást** állapíthat meg.

Az ellátások megállapítását nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság, más családvédelemmel foglalkozó intézmény, természetes személy vagy a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó társadalmi szervezet kezdeményezheti.

2017. évben a jogosult gyermekek számára a gyámhatóság a Gyvt.-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapított meg.

A Gyvt.-ben szabályozott **gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot** látják el - a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében - a törvényben meghatározott alaptervekenység keretében

- az **egészségügyi szolgáltatást nyújtók**, különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a **személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók**, különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a munkaügyi hatóság.
- 2015.01.01-től a javítóintézet, illetve a gyermekjogi képviselő is.

4. Pénzbeli és természetbeni ellátások

A Gyvt. 18/A. § (1) bekezdése alapján a jogosult gyermek számára a gyámhatóság az e törvényben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg.

4.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, a Gyvt. 20/A. §-ban meghatározott természetbeni támogatásnak, valamint a Gyvt-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege 2017. évben nem haladhatta meg:

- az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a **140%-át** (39.900.- Ft),
 - ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
 - ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
 - ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a Gyvt. 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;
- az öregségi nyugdíj legkisebb összegének **130%-át** (37.050.- Ft) egyéb esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladta meg külön-külön vagy együttesen a Gyvt. 20. § (7) bekezdésében meghatározott értéket.

Az egy főre jutó havi jövedelem számításánál - a kérelem benyújtásának időpontjában - **közös háztartásban élő közeli hozzátartozó** (gondozó család) az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

- szülő, a szülő házastársa vagy élettársa,
- 20 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező gyermek,
- 23 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató gyermek,
- 25 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató gyermek,
- korhatárra való tekintet nélkül a tartósan beteg és a fogyatékos gyermek,
- fentiekbe nem tartozó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokon.

2014. január 01. napjától szülő alatt a családbafogadó gyámot kell érteni, ha a családbafogadó gyám gyámsága alá helyezett gyermek tartására köteles.

Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén **nagykorúvá válása után** is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

- nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy
- felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be,

és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.

A feltételek fennállása esetén a gyámhatóság egy év időtartamra, de **legfeljebb** a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató **nagykorúvá vált gyermek 23. életévének** betöltéséig, felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló **nagykorúvá vált gyermek 25. életévének betöltéséig** állapítja meg a gyermek, nagykorúvá vált gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

A Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható **Erzsébet-utalvány** formájában.

Az Erzsébet-utalvány összege 2017. évben hátrányos helyzetű gyermeknél **6.000.- Ft**, halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknél **6.500.- Ft** volt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek **családba fogadó gyámjával** kirendelt hozzátartozó **pénzbeli ellátásra** jogosult, ha a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. A pénzbeli ellátás havi összege - gyermekeként - az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22 %-a (6.270.- Ft).

Nem szükséges az ellátás kérelmezésekor a családtámogatási ellátásra vonatkozó igazolás, az egyedülállóság tényéről szóló nyilatkozat, valamint a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek egészségi állapotára, fogyatékosági támogatás folyósítására vonatkozó igazolás csatolása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény esetében. A települési önkormányzat jegyzője az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 106. § (1) bekezdése szerinti egységes szociális nyilvántartás adatai alapján győződik meg egyedülálló kérelmező esetén az egyedülállóság, valamint a gyermek tartós betegségének vagy súlyos fogyatékoságának tényéről.

2017-ben családbafogadó gyámként kirendelt hozzátartozó részére nem került megállapításra pénzbeli ellátás, valamint pótlék.

2017. január 01-jén: **587** gyermek (ebből **59** nagykorúvá vált gyermek saját jogán), összesen **383** kérelmező volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

2017. december 31-én: **543** gyermek (ebből **51** nagykorúvá vált gyermek saját jogán), összesen **321** kérelmező volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

2017. évben **2** család rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása iránti kérelme került elutasításra, mely összesen **4** gyermeket érintett. Az elutasítás indoka az volt, hogy a jogosultsági feltételeknek nem felelt meg, illetve a család egy főre eső jövedelme magasabb volt, mint a jogszabályban előírt jövedelemhatár.

2017. augusztus hónapban **526** kiskorú gyermek és **45** nagykorú személy, azaz összesen **571** fő részére **3.606.000.- Ft** értékű Erzsébet utalvány került átadásra. Ebből alap összegű (6.000.- Ft) **211 db**, emelt összegű (6.500.- Ft) **360 db**.

2017. november hónapban **497** fő kiskorú gyermek és **40** nagykorú személy, azaz összesen **537** fő részére **3.396.500.- Ft** értékű Erzsébet utalvány került átadásra. Ebből alap összegű (6.000.- Ft) **188 db**, emelt összegű (6.500.- Ft) **349 db**.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó természetbeni támogatások nyújtásának alakulása 2015-2017. között

	2015. 08. hó	2015. 11. hó	2016. 08.hó	2016. 11.hó	2017. 08. hó	2017. 11. hó
Családok száma	399	385	414	399	341	319
Gyermekek száma	748	730	670	641	571	537
Egyszeri kifizetés összege	4.338.400-Ft (Erzsébet- utalvány)	4.234.000-Ft (Erzsébet - utalvány)	3.886.000 Ft Erzsébet- utalvány	3.717.800-Ft Erzsébet- utalvány	3.606.000-Ft Erzsébet- utalvány	3.396.500-Ft Erzsébet- utalvány

A Gyvt. a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések közé sorolja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítását, melyről a települési önkormányzat jegyzője dönt.

A Gyvt. 67/A. § (1)-(2) bekezdése alapján: „(1) **Hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám **alacsony iskolai végzettsége**, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám **alacsony foglalkoztatottsága**, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek **elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei**, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.”

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását, mely a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Utóbbi esetben a feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

2017. december 31. napján 350 gyermeknek, illetve nagykorúvá vált gyermeknek állt fenn a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzete.

A 2017. december 31-én nyilvántartott hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetűek száma (fő)

Megnevezés		2017.12.31-én nyilvántartott	Ebből:				
			0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 évesnél idősebb
Megállapított hátrányos helyzetűek száma		167	1	17	72	60	17
Ebből	szülő(k), családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége miatt	85	0	8	41	32	4
	szülő(k) vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága miatt	39	0	4	15	11	9
	elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt	43	1	5	16	17	4
Megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma		193	3	28	99	47	16
Ebből	szülő(k), családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és a szülő(k) vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága miatt	26	0	7	14	5	0

szülő(k) vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága és elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt	33	0	4	14	10	5
szülő(k) és a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt	95	3	13	51	21	7
szülő(k), családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, a szülő(k) vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága és elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt	39	0	4	20	11	4
Hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetűek száma összesen	360	4	45	171	107	33
Családok száma, melyekben a hátrányos helyzetű gyermekek élnek	93					
Családok száma, melyekben a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek élnek	105					

4. 2. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás ellátási forma 2014. január 01. napjával hatályon kívül helyezésre került a Gyvt. 21. §-ából.

2014. január 01. napjától Barcs Város Önkormányzata Képviselő-testülete a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 8/2011. (III.25.) önkormányzati rendeletének 40. §-ában rendelkezik a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás szabályairól, amely az önkormányzati segély egyik típusa (2015. március 01. napjától a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás a rendkívüli települési támogatás egyik formája).

Barcs Város Képviselő-testülete a gyermeket rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, vagy időszakosan létfenntartási gondokkal küzd.

Elsősorban azokat a gyermekeket illetve családokat kell alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások – különösen a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetve a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése, betegség, vagy iskoláztatás – miatt anyagi segítségre szorulnak.

A Képviselő-testület a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás évente adható összegét az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 50 %-áig terjedő összegben maximálta (2017-ben ez **14. 250- Ft** volt).

A támogatás természetbeni ellátás formájában is megállapítható, amennyiben a kérelem a gyermek tanszerellátásának támogatására, térítési díj támogatására irányul vagy az ügy összes körülményeire tekintettel feltételezhető, hogy a szülő a pénzbeli támogatást nem a gyermekre fordítja.

2017. évben **298** esetben került megállapításra önkormányzati segélyként rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, mely **414** gyermeket érintett. Összesen **2.782.115- Ft** összegű rendkívüli gyermekvédelmi támogatást nyújtott Barcs Város Önkormányzata. **5** esetben került elutasításra a kérelem. Az elutasítás indoka a fenti két esetben az egy főre jutó jövedelem meghaladta a jogszabályban meghatározott mértéket.
A benyújtott kérelmek száma összesen **303 db** volt.

A településen a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás legalacsonyabb összege 2017. évben **5.000.- Ft** volt.

4. 4. Gyermekétkeztetés

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért térítési díjat kell fizetni a szülői felügyeletet gyakorló szülőnek vagy más törvényes képviselőnek az intézmény felé.

A Gyvt. 21. § (1)-(2) bekezdése alapján: „(1) Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében,
- b) az óvodában,
- c) a nyári napközis otthonban,
- d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,
- e) az általános iskolai és- ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik – a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,
- f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)-f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],
- g) a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartam alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

(2) Az intézményi és szünidei gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett önkormányzat e feladatának ellátásához a közigazgatási területén kívülről érkező gyermek, tanuló lakóhelye szerinti önkormányzattól hozzájárulást kérhet.

A gyermekétkeztetés formái a következők:

- intézmény gyermekétkeztetés
- ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés
- szünidei gyermekétkeztetés

Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

A **Bölcsőde** esetében 2017. június 15-ig a Tavaszi u. 3. szám alatt található főzőkonyha biztosítja az ételek elkészítését. Kiszállítással, melegítő konyhában kerül kiosztásra az étel a gyermekek részére. 2017. június 16-tól a Szent László u. 13. szám alatti főzőkonyha biztosítja az étel elkészítését. Az étlapot szakképzett ételmezésvezető állítja össze, a gyermekek négyszer étkezhetnek naponta (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna). A normál gyermekétkeztetésen kívül 1 fő részére diétás étkezést biztosítanak.

A **városi óvodák** számára 2017. június 15-ig szintén a Tavaszi u. 3. szám alatti főzőkonyhán készítik el az ételeket, és ezt követően kiszállítják az intézményekhez fogyasztásra. 2017. június 16-tól pedig ugyan csak a Szent L. u. 13. szám alatti főzőkonyha biztosítja az étel elkészítését. Az óvodás gyermekeknek napi háromszori étkezést biztosítanak (tízórai, ebéd, uzsonna), az étlapot szintén szakképzett ételmezésvezető állítja össze. A normál gyermekétkeztetésen kívül 5 gyermeknek tejfehérje érzékeny étrendet, 1 gyermek részére tartósítószer és ételszínezék mentes étrendet, 1 gyermeknek laktóz érzékeny étrendet biztosítanak.

A bölcsődei és óvodai étkezésnél a törvényi előírásoknak megfelelően ingyenes, vagyis 100 %-os kedvezményes étkezést biztosítanak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülőknek, a 3 és több gyermekes családoknak, a tartós beteg gyermekeknek, akinek a családjában tartós beteg gyermeket nevelnek, a nevelésbe vett gyermekek szüleinek, illetve a jövedelem alapján nyilatkozó szülőknek. Ez 2017-ben bölcsődében 37 fő, óvodában 253 fő.

A Kaposvári Tankerületi Központ Szivárvány Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény a gyermekek ellátását a következőképpen biztosítja:

- Hétfőtől-péntekig 7.00 órától 16.00 óráig óvodában, iskolában illetve iskolai napközi felügyelet étkezés, szabadidős foglalkozások, fejlesztések keretében valósul meg,
- 16.00 órától reggel 7.00 óráig kollégiumi ellátás keretében felügyelet, foglalkozások, étkezés, nevelés valósul meg,
- a napközis tanulók és óvodásaik számára nap 3 étkezést biztosítanak (tízórai, ebéd, uzsonna),
- a kollégiumban lakók számára napi 5 étkezést biztosítanak (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna, vacsora).

	2017. január 01.	2017. december 31.
Tanulók létszáma:	140 fő	146 fő
Gyermekvédelmi kedvezmény:	72 fő	75 fő

Hátrányos helyzetű: 29 fő

Halmozottan hátrányos helyzetű: 31 fő

Gyermekvédelmi kedvezményben részesül: 75 fő

Magántanuló: 5 fő

Az Együtt Egymásért Szociális otthon lakója: **40** fő, ebből **34** fő ellátását végzik a szociális otthonban, illetve **6** fő étkeztetése történik intézményükben.

A szociális alapon járó juttatás (alanyi jogon) az étkezés térítési díjának 50 %-os mérséklése **29** fő tanuló esetében valósul meg.

A rászorultság alapján biztosított étkezési díj mérséklése 100 %-os mértékben **83** fő esetében valósul meg iskolájukban.

A **Deák Ferenc Általános Iskolában** 2017-ben összesen **348** tanuló étkezett az alábbiak szerint:

-Ingyenesen: 130 fő

-50%-os támogatásban részesült összesen 70 fő, melyből:

- 3 vagy többgyermekes: 55 fő,

- tartósan beteg: 11 fő

-Nem kedvezményezett: 152 fő

Az **Arany János Általános Iskolában** 2017. évben gyermekétkeztetéssel 311 tanuló élt. Közülük az egész napos iskolában 182 fő vett részt, a napközis tanulók száma pedig 62 fő volt, de van, aki csak az étkezés lehetőségével élt (menzások), majd ebéd után mentek haza.

Mivel az intézményben sok család részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, ezért sok szülőnek nem kellett térítési díjat fizetnie.

Az étkeztetés megoldása szervezett keretek között történt mind a menzás, mind az egész napos iskolában tanuló gyermekek számára. Az ételt a Barcsi Széchenyi Ferenc Gimnáziumból szállították, majd a melegítő konyhában történt a tálalás, a tanulók kiszolgálása.

A gyermekek napközbeni ellátása egyrészt az egész-napos iskola keretein belül valósult meg, másrészt a szakkörökön való részvétellel.

A tanulóknak 16.00 óráig kell az iskolában megszervezni a foglalkozásokat. Ez alól a szülő felmentést kérhet.

A felmentés kérése a felső tagozatra jellemző, de az elmúlt tanév tapasztalata, hogy egyre több gyermek tartózkodik délután az iskolában.

A tavalyi évhez hasonlóan megmaradt a két felső tagozatos csoport.

Összes étkezői létszám 2017. évben: 311 fő

o **Ingyenesen étkező:** 135 fő

o **50 %-os kedvezményezett:** 44 fő

-tartósan beteg: 17

-3 vagy többgyermekes: 27 fő

o **Nem kedvezményezett:** 132 fő

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 2016. évtől a települési önkormányzatok részére kötelező feladatként írja elő a rászoruló gyermekek részére az évközi tanítási szünetek (tavaszi, nyári, őszi, téli) idejére napi egyszeri déli meleg étkezés biztosítását.

Ennek megfelelően 2017. évben Barcs Város Önkormányzata biztosította azon gyermekek számára a szünidei étkezést, akik arra jogosultak voltak és a szülő az igénylést benyújtotta.

A kiskorú gyermekek szünidei étkeztetése napi egyszeri meleg étkeztetésként az alábbi időszakban és főben alakultak az elmúlt évben:

- tavaszi étkeztetés (2017. április 03. és 2017. április 18., 2 munkanap, 58 fő)
- nyári étkeztetés (2017. június 16. – 2016. augusztus 31., 55 munkanap, 297 fő)
- őszi étkeztetés (2017. október 30. – 2017. október 31. és 2017. november 02., 3 munkanap, 73 fő)
- téli étkeztetés (2017. december 27. – 2017. december 29. és 2018. január 02., 4 munkanap, 66 fő)

Az ételek előállítását a tavaszi szünetben a Barcsi Széchényi Ferenc Gimnázium és Kollégium Barcs, Tavasz utca 3. főzőkonyhája, a nyári, őszi és téli szünetben a Dráva Völgye Tagintézménye Barcs, Szent László u. 13. szám alatti főzőkonyhája biztosította.

A négy szünidei étkezést Barcs Város Önkormányzata összesen 8.657.366.- Ft összegből biztosította 2017. évben.

5. Személyes gondoskodást nyújtó alapellátások

5.1. Gyermejjóléti szolgáltatás

A gyermejjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Család- és Gyermejjóléti Szolgálat

A családsegítés és gyermejjóléti szolgáltatás kötelezően ellátandó önkormányzati feladat.

Gyermejjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – a család- és gyermejjóléti szolgálat – keretében működtethető. A gyermejjóléti szolgálat ellátja a gyermejjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés szerinti feladatait.

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat a Barcsi Szociális Központ intézményegységeként működik, önálló szakmai egységként.

Ellátási területe Barcs és a hozzá tartozó település részek: Somogytarnóca, Drávaszentes, Középrigóc.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata

1. A gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- A gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- A családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- A válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint számára a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- Szabadidős programok szervezése,
- Hivatalos ügyek intézésének segítése.

2. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- A veszélyeztetettség megelőzése érdekében a szolgálat észlelő és jelző rendszert működtet, melynek tagjai: egészségügyi szolgáltatást nyújtók/így különösen védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos, személye gondoskodást nyújtó szolgáltatók (más gyermekjóléti szolgálatok, központok), köznevelési intézmények (óvoda, általános és középiskolák, pedagógia szakszolgálat), kisgyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény (bölcsőde), rendőrség, bíróság, pártfogó felügyelői szolgálat, gyermekjogi képviselő, lakosság, önkormányzat,
- A jelzőrendszeri tag köteles jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálat felé, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.
- A jelzőrendszer tagjaival, intézményekkel való együttműködés feladatait a jelzőrendszeri felelő hangolja össze, akinek feladata az érkezett jelzések, megtett intézkedések heti jelentése a Központ felé. A jelzőrendszeri tagok közül a jelzések küldése tekintetében a közoktatási intézmények, a védőnők és a rendőrség a legaktívabb, tőlük érkezik a legtöbb esetjelzés.
- A veszélyeztetettséget előidéző okok időben történő felismerése érdekében évente 6 alkalommal szakmaközi esetmegbeszéléseket szerveztek előre meghatározott témában.
- 2017. február 21-én került megszervezésre az éves tanácskozás, melyen az ellátási terület észlelő- és jelzőrendszeri tagjainak beszámolója alapján értékelték a jelzőrendszer 2016. évi működését, ahol meghatározásra került a 2017-es év feladatai: hatékonyabb és tartalmában szorosabb együttműködés a jelzőrendszeri tagok és a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat között, a jelzőrendszeri tagsággal járó kötelezettség felvállalása, a jelzőrendszer aktivitásának fenntartása, több szabadidős program szervezése, közös családlátogatások.
- 2017. évre vonatkozóan a jelzőrendszeri tagok beszámolója alapján az intézkedési terv elkészült, melynek megvalósítása az év során folyamatosan történt.

3. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetési érdekében:

- A családsegítők az egyéni esetkezeléssel információt szereznek a család életkörülményeiről, feltárják a család életében fennálló problémákat, melyeket rangsorolnak.
- Szociális segítőmunkával (családgondozás) elősegítik a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását, segítséget nyújtanak a családban élő gyermek gondozásában, ellátásuk megszervezésében.
- Közreműködnek a család konfliktusok megoldásának elősegítésében.
- Szükség esetén kezdeményezték a gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét, szociális alapszolgáltatások egészségügyi ellátások igénybevételét, pedagógiai szolgáltatások igénybevételét.
- Amennyiben a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le, a szolgáltatást igénybe vevő nagykorú személlyel együttműködési megállapodást kell kötni, a cselekvőképességében a gyermekjóléti, szociális ellátások igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy esetén a gondnoka hozzájárulásával, és a jogszabály szerinti esetenaplót kell vezetni.
- A szociális segítő munka során a szükségletek kielégítése, a problémák megoldása érdekében a családsegítő mozgósítja a kliens saját környezetének erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a problémamegoldásba, koordinálják az esetkezelésben közreműködő szakemberek, más szolgáltatásban dolgozók együttműködését.
- A probléma megoldásában érintett szakemberek, a család- és gyermekjóléti központ, a családtagok és a társintézmények munkatársainak bevonásával a segítő folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélést, esetkonferenciát szerveznek, meghatározzák az elérendő célt és a megvalósítandó feladatokat, a megoldási javaslatok során mérlegelik a kliensek képességeit és ennek birtokában olyan megoldásokat preferálnak, melyek elérhetőek, megvalósíthatóak számukra.
- A szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét.

4. A gyermekjóléti szolgálat további fontos tevékenységei:

- Folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét;
- Meghallgatja a gyermek panaszát és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést;
- Szervezi a legalább három helyettes szülőt foglalkoztató helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat;
- Segíti a nevelési-oktatási intézmények gyermekvédelmi feladatának ellátását;
- Felkérésre környezettanulmányt készít;
- Nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

A Barcsi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a 2017-es évben **39** családot, ebből **114** gyermeket és szülőt gondozott.

Alapellátás keretében **11** család **11** gyermeket és **22** szülőt gondoztak. Védelembe vétel keretében **26** család **47** gyermeket és **27** szülőt gondoztak.

Utógondozás keretében **2** család **4** gyermeket és **2** szülőt gondoztak.

Az együttműködési megállapodás alapján a szolgáltatást igénybevevő személyek száma nem és korcsoport szerint 2017. évben:

Nem	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18-24 éves	25-34 éves	35-49 éves	50-61 éves	Összesen
Férfi	5	5	11	15	0	0	14	3	53
Nő	2	5	8	11	5	2	24	4	61
Összesen	7	10	19	26	5	2	38	7	114

Szakmai tevékenységek a 2017-es év folyamán:

Sorszám	Esetkezelés jellege	Szolgáltatásban részesülők száma	Szakmai tevékenységek száma
1.	Információnyújtás	64	325
2.	Segítő beszélgetés	286	926
3.	Tanácsadás	104	225
4.	Ügyintézés hely segítségnyújtás	79	126
5.	Szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anyák gondozása	2	30
6.	Környezet tanulmány készítése a 149/1997. Korm.rendelet 9. §-a alapján	67	67
7.	Környezet tanulmány az önkormányzati ellátásokhoz	652	887
8.	Környezet tanulmány Bíróság részére	7	7
9.	Családlátogatás	104	1454
	Esetkonferencia	112	49
	Adománykövetítés	139	7
Összesen		1616	4103

A táblázat alapján látszik, hogy a szolgálat munkatársai leggyakrabban a családokat az otthonukban keresik fel. A családlátogatásokon kívül nagyon magas a környezet tanulmány elkészítésében való közreműködés. A családlátogatások száma összesen **1454** alkalom volt. Ez a magas szám annak tudható be, hogy akivel együttműködési megállapodást köt a szolgálat, jogszabály írja elő az évi átlag 36 (havi 3) kapcsolatfelvételt.

2017. decemberében a Máltai Szeretetszolgálattal közösen egy bevásárló központban tartós élelmiszert gyűjtöttek a Szolgálat és a Központ önként jelentkező munkatársai, amely adományokból **30** család részesült.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósága RSZTOP (Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program) keretében élelmiszersegély csomagokat oszt három éven keresztül havonta a családsegítők közreműködésével, az intézményi ellátásban nem részesülő, 0-3 éves korú rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek számára, akik a kedvezményezett járásban élnek. Az élelmiszercsomag osztása december hónapban kezdődött. **49** gyermek részesült belőle.

A 2017-es adatokból kitűnik, hogy ebben az évben is magas az Önkormányzat részére készített környezettanulmányok száma (**887 db**), a lakhatási támogatás, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, és a települési támogatások igényléséhez, ami a feladatellátás tekintetében a családsegítők számának csökkenése miatt (jelenleg 2 fő) sok időt vesz igénybe.

Az észlelő- és jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2017. évben:

Sorszám	Jelzést küldők	Jelzések száma
1.	Általános Iskola	19
2.	Védőnői Szolgálat	16
3.	Rendőrség	14
4.	Szakiskola	9
5.	Család- és Gyermekjóléti Központ	5
6.	Állampolgár	3
7.	Pedagógiai szakszolgálat	2
8.	Óvoda	1
9.	Pártfogói felügyeleti szolgálat	1
10.	Személyes gondoskodást nyújtó szolgálat	1
	Összesen:	71

A bántalmazott gyermekek száma:

2017. évben családon belül fizikai bántalmazás 1 esetben történt Barcson.

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:

A nevelésbe vett gyermekek szüleivel eseti jellegű a kapcsolattartás, főként a nevelésbe vétel felülvizsgálatához kapcsolódóan kerül sor a találkozásra. Az esetkezelések során a gyermekkel történő kapcsolattartást szorgalmazzák, a valamint a lakáskörülmények rendezését. Van olyan szülő, aki nem képes gyermekével a kapcsolatot tartani, melynek elsősorban anyagi okai vannak, illetve a távolság miatt sem tudják felvállalni az utazást.

Ennek ellenére az elmúlt évben is voltak olyan gyermekek, akik a szakellátásból hazakerültek.

Szakmai kapcsolatok:

A szolgálat jó szakmai kapcsolatot tart fenn a Munkaügyi Szervekkel, az Önkormányzattal, a Barcsi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, civil szervezetekkel, valamint a térség szociális intézményeivel.

A jövőre vonatkozó feladatok, célok meghatározása

A jövőben is elsődleges feladatok közé tartoznak az alábbiak:

- Folyamatosan figyelemmel kísérni a településen élő egyének, családok szociálishelyzetét, gyermekek veszélyeztetettségét, szükség esetén a megfelelő intézkedést megtenni.
- A családban történő nevelkedés elősegítése, a gyermekek védelme.
- Helyi ellátó rendszer munkájának segítése.
- A jogszabályi változások folyamatos figyelemmel kísérése, az előírások teljesítése.
- Az anyagi nehézséggel küzdők számára a pénzübeli, természetbeni ellátásokhoz, szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése.

- A település észlelő- és jelzőrendszerének megfelelő működtetése.
- Szociális segítő munka biztosítása.
- A jelzőrendszer tagjaival való hatékonyabb együttműködés.
- A hatékony és rugalmas ügyintézés.
- A családon belüli erőszak megelőzése és megszüntetése.
- Életvezetési problémák megoldásának segítése.
- Szocializációs hiányosságok kezelése.
- Kommunikációs képességek fejlesztése.
- A szolgálat munkatársai részére a hatékonyabb munkavégzés érdekében laptopra – internet hozzáféréssel - és diktafonra lenne szükség.
- Fontos lenne a családsegítő munkatársak szakmai továbbképzésének elősegítése (anyagi is).

5.2. Család és Gyermekjóléti Központ

A Család és Gyermekjóléti Központ a Barcsi Szociális Központ intézményegységeként működik, önálló szakmai egységként látja el munkáját.

A Gyermekjóléti Központ gesztortelepülése Barcs város, ezen kívül Bélavár, Vízvár, Heresznye, Bolhó, Babócsa, Rinyaújnép, Somogyaracs, Komlósd, Péterhida, Csokonyavisonta, Rinyaújlak, Szulok, Kálmánca, Homokszentgyörgy, Lad, Patosfa, Lajosháza, Darány, Istvándi, Drávatamási, Drávagárdony, Kastélyosdombó, Potony, Tótújfalu, Szentborbás, Lakócsa településeken látja el a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladatokat.

A Család és Gyermekjóléti Központ 1 fő szakmai vezető és 4 fő esztmenedzser látja el a szakmai munkát.

Család- és Gyermekjóléti Központ feladatai:

-a Központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,

-javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására,

- gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,

-a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására,

-a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,

-együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnisméltés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,

-a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,

-utógondozást végez – a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve – a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,

- a védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készíti,
- eseti gyámi feladatokat lát el.

Járási szinten a hatósági intézkedéshez kapcsolódó tevékenység 303 gondozott gyermeket érintett, ebből Baracson 74 gyermeket:

- védelembe vett gyermekek száma 47
- nevelésbe vett gyermekek száma 23
- utógondozott gyermekek száma 4

Baracson a hatósági intézkedésre tett javaslatok száma és jogerős hatósági határozattal érintett kiskorúak szám korcsoportonként:

Hatósági intézkedés	Javaslat száma	Érintett gyermekek száma	0-2	3-5	6-13	14-17
Védelembe vétel	17	42	5	8	10	19
Megelőző pártfogás	2	3	-	-	-	3
Ideiglenes hatályú elhelyezés	-	-	-	-	-	-
Nevelésbe vétel	4	23	2	4	6	11
Családba fogadás	4	4	-	-	3	1
Harmadik személynél történő elhelyezés kezdeményezése	-	-	-	-	-	-
A gyermek gondozási helyének megváltoztatása	-	-	-	-	-	-
Családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása	1	7	-	-	3	4

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében a család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásait a gyámhivatal, illetve a bíróság határozata alapján kell biztosítani.

A hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében az **esetmenedzser együttműködik a megelőző pártfogói felügyelővel**, szükség szerint közösen végeznek családlátogatást és közösen hallgatják meg a gyermeket.

Az esetmenedzser **tájékoztatja a gyámhivatalt** a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó körülményekről:

-A védelembe vétel felülvizsgálata során helyzetértékelést készít, melynek keretében tájékoztatja a gyámhivatalt a védelembe vétel során végzett tevékenységéről, az eset folyamatáról, a gyermek veszélyeztetettségének alakulásáról és szakmailag alátámasztott javaslatot tesz a védelembe vétel fenntartására vagy megszüntetésére, valamint megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogás fenntartására vagy megszüntetésére, vagy más gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó intézkedések megtételére.

-Elkészíti az **egyéni gondozási-nevelési tervet**, melybe bevonja a gyermeket és családját, a család- és gyermekjóléti szolgálatot, és az eset szempontjából érintett, szükséges intézményeket, szolgáltatókat, személyeket valamint tevékenységüket koordinálja.

-Az esetmenedzser **közreműködik a családból kiemelt gyermek visszahelyezésében**, melyet a gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv alapján kell elősegíteni.

A gyermek visszahelyezése érdekében az esetmenedzser együttműködik a gyermekvédelmi gyámmal, támogatja a szülőket, vagy a családba fogadó személyt a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban.

-A **nevelésbe vételt követően** és annak minden felülvizsgálata előtt az esetmenedzser a gyermeket **gondozási helyén felkeresi** és tájékozódik beilleszkedéséről, valamint a gyermek látogatásának lehetőségeiről, kivéve, ha a gyermek örökbe fogadható. A nevelésbe vétel időtartama alatt az esetmenedzser folyamatosan kapcsolatot tart a gyermek gondozási helyével, a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal és a gyermekvédelmi gyámmal.

Az esetmenedzser javaslatot tesz a gyámhivatal felé kapcsolattartás formájának és módjának megváltoztatására, ha a szülő vagy a kapcsolattartásra jogosult más személy körülményeiben, életvitelében beállott változás azt indokoltá teszi. A nevelésbe vétel felülvizsgálata során a család- és gyermekjóléti központ tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermeknek a szülővel való kapcsolatának alakulásáról, a szülők életkörülményeinek alakulásáról, és a családba fogadás lehetőségéről.

-Az esetmenedzser közreműködik a családba visszahelyezett gyermek **utógondozásában**, melyet a gyámhivatal határozata alapján látja el. Ennek keretében segíti a gyermek családjába történő visszailleszkedést, lakókörnyezetébe történő beilleszkedését, tanulmányai folytatását vagy az iskolai végzettségének, szakképzettségének megfelelő munkahely felkutatását. Az utógondozás során az esetmenedzser szükség szerint együttműködik az otthont nyújtó ellátást, illetve a terület gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel.

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladatok az ellátott kiskorúak száma alapján:

	Tevékenységek száma	Kiskorúak száma
Esetkonferencián részvétel	85	70
Első védelembe vételi tárgyaláson részvétel	12	19
Felülvizsgálati tárgyalás-nevelésbe vétel	11	23
Felülvizsgálati tárgyalás-védelembe vétel	11	22
Elhelyezési értekezleten részvétel	3	5
Családlátogatás	68	48
Környezettanulmány készítésében közreműködés	43	36
Környezettanulmány készítés önállóan	6	6
Egyéb (gondozási terv, eseti gyám feladatok)	34	51
Összesen:	273	281

Speciális ellátások:

-kapcsolatügyelet: A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő, vagy más személy számára a találkozásra együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása. A szolgáltatás gyámhatósági vagy bírósági döntést követően vehető igénybe. Az elmúlt évben jogerős Gyámhivatali határozattal érintett tevékenységek száma **11** volt, összes ellátott száma **9**.

-készenléti ügyelet – telefonos krízisügyelet: A készenléti szolgálat célja a gyermekjóléti központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetben történő azonnali segítség, tanácsadás, lelki segély vagy tájékoztatás nyújtása. Az elmúlt évben **5** alkalommal érkezett hívás a készenléti telefonra,, mely **8** gyermeket és **1** felnőttet érintett.

-utcai, lakótelepi szociális munka: A szolgáltatás célja a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése, a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése, szabadidős programok szervezése. 2017-ben jelzés nem érkezett csellengő gyermekről. Július 03-07-ig a Szolgálat által szervezett nyári tábor lebonyolításában részt vett a Központ esetenedzsere, ahol 5 napon keresztül 27 gyermek számára biztosítottak hasznos szabadidős programokban való részvételt: sportjátékok a drávai strandon, kirándulás a Katica tanyára, társasjátékok és sorversenyek, strandolás a városi strandon, bűnmegelőzési előadás, kerékpáros ügyességi verseny.

A jogi és pszichológiai szolgáltatás a szakemberek hiánya miatt az elmúlt évben a központ keretein belül nem volt biztosított. A szolgáltatást igénylő személyek részére a segítségnyújtás továbbirányítással történt. Az Önkormányzat Integrált Gyermekesély pályázata keretében a 2018. évtől már e szolgáltatások elérhetősége biztosított lesz a jogász és pszichológus szakemberek alkalmazásával.

Hajléktalan személyekkel végzett szociális munka: A 2017-es évben Barcs városban 3 fő hajléktalan kliens ellátására került sor. Részükre egyszobás melegedő van kialakítva, mely felszereltségét tekintve **3 fő** elhelyezését biztosítja.

2 fő részére ingyenes napi egyszeri meleg étkezés biztosított, **1 fő** nem kívánta az étkezést igénybe venni.

A hajléktalanok számára tisztálkodási szereket, konzerv élelmiszereket sikerült folyamatosan biztosítani.

Szociális diagnózis: A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság pályázata keretében 2017. november 1-től egységes, a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások igénybevételét megelőző bemeneti szűrő került bevezetésre, mely az igénybevevő oldaláról a szolgáltatás igénybevételének, a szolgáltató oldaláról a szolgáltatás nyújtásának feltétele. A szociális diagnózis készítését a család- és gyermekjóléti központok végzik. 1 fő szociális munkás heti 20 órában látja el a feladatot, mely kiterjed az igénylő problémájának megismerésére, szükségleteinek és jogosultságának megállapítására, a megfelelő szolgáltatások megállapítására, az elérhető szolgáltatások és szolgáltatók feltérképezésére, az igénylőnek a szolgáltatóhoz történő irányítására, ellátásának nyomon követésére, szociális szükségleteinek felülvizsgálatára. 2017-ben kísérleti jelleggel Barcson 2 esetben szociális diagnózis, a feladatellátás 2018. január 1-től a járásra is kiterjed.

Veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése:

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a Család és Gyermekjóléti Központ kiemelkedő feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a veszélyeztetettséget előidéző ok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése, valamint az együttműködés megszervezése, tevékenységek összehangolása.

Tapasztalatok a jelzőrendszeres együttműködésről:

A Központ szakmai támogatás nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok száma és szükség szerint konzultációt biztosít. Havi rendszerességgel esetmegbeszélést szervezett a családsegítők részére, ahol a szakmai munkát érintő információk átadására került sor, tájékoztatta a szolgálatokat az általa nyújtott szolgáltatásokról, az azt érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető, más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról.

A Központ feladatköre a jelzőrendszer járási szintű koordinációja is. A jelzőrendszer járási szintű koordinálását kijelölt személy, a járási jelzőrendszeri tanácsadó végzi.

A Központ szakmai támogatást biztosított a Szolgálat szervezésében megvalósuló szakmaközi megbeszélésekhez, továbbá az éves tanácskozás és az intézkedési terv elkészítéséhez.

Összegyűjtötte a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket. A Szolgálatok munkatársainak megkeresés esetén az esetvezetés kapcsán felmerülő kérdésekben támogatást nyújtott, és szükség esetén intézkedést kezdeményezett. A Központ szakmai vezetője és a jelzőrendszeri tanácsadó részt vett a megyei értekezleten, ahol a megyei gyermekvédelmi jelzőrendszeri működési tapasztalatairól tanácskoztak.

Összességében elmondható, hogy a jelzőrendszer a működését tekintve egyre hatékonyabban működik. A legtöbb jelzés a járásban a közoktatási intézményektől érkezett.

A jelzések tartalmát tekintve kiemelhető az igazolatlan hiányzás, ami magas óraszámot takar, az intézmények nem a jogszabályban előírt 10, 30, 50 óra igazolatlan hiányzás esetén jeleznek, hanem sajnos gyakran 100 órát meghaladó jelzések érkeznek, amikor már elkerülhetetlen a hatósági intézkedés.

A problémák okaként kiemelhető:

- a szülői elhanyagolás,
- magatartási problémák,
- a család helytelen életvitele és életkörülményei,
- a bűnelkövetés, kiskorú válsághelyzetű várandóssága,
- felügyelet hiánya,
- lakhatási problémák.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2017. évben:

	Szolgálatokhoz érkezett jelzések száma összesen	Ebből:Barcs Szolgálathoz érkező jelzések száma	Központhoz érkezett jelzések száma	Ebből:Barcs hatósági intézkedéssel érintett gyermekéről érkezett jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató (kórház,háziorvos, gyermekorvos)	73	16	9	4
Ebből: védőnői jelzés	66	16	8	4
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	47	6	22	6
Ebből:család- és gyermekjóléti szolgálat	9	1	22	6
Ebből:család- és gyermekjóléti központ	38	5	-	-
Kisgyermekek napközbeni ellátását nyújtók (Bölcsőde)	-	-	-	-
Átmeneti gondozást biztosítók (Családok Átmeneti Otthona)	28	-	-	-
Köznevelés intézmény	128	31	27	7
Ebből: óvoda	17	1	-	1
Ebből:általános iskola	95	19	-	6
Ebből: szakiskola	9	9	-	-
Ebből:szakközépiskola	2	-	-	-
Ebből:pedagógia szakszolgálat	5	2	-	-
Rendőrség	38	14	24	-
Ügyészség,Bíróság	-	-	-	-
Pártfogói felügyeleti szolgálat	4	1	-	-
Egyesület,Alapítvány, egyházi jogi személy	-	-	-	-
Közösségi pszichiátria	1	-	-	-
Állampolgár	33	3	15	-
Járási Hivatal Gyámügyi osztály	3	-	49	11
Önkormányzat, Képviselő	2	-	-	-
Szülő	6	-	-	3

Szabálysértési hatóság	2	-	-	-
Összesen:	365	71	146	

6. Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. Ezen túl a bölcsőde végezheti a fogyatékos gyermekek nevelését és gondozását is.

A bölcsőde az alapellátáson túl szolgáltatásként speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel, gyermekhotel működtetésével, vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatásokkal segítheti a családokat.

A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

Barcs városában a Bölcsőde üzemeltetését tekintve napos bölcsőde, napi 10 órás nyitva tartással. A gyermekek bölcsődei ellátása a családban élő azon 3 éven aluli gyermekekre vonatkozik, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, a munkaerő-piaci visszatérésüket segítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

Férőhelyeinek száma **54**. 2017. január 01-ei állapot szerint **41** volt a bölcsődés gyermekek száma, melyből **1** gyermek volt jogosult kedvezményes étkeztetésre.

A bölcsődei gondozásért fizetendő intézményi térítési díj mértéke **2017. évben is 278.- Ft/nap** volt.

7. Óvodák

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

A kötelező óvodai nevelés fejlesztő nevelésben is teljesíthető.

Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje intézményegységei 2017. évben:

- Bölcsőde
- Városi Óvodák:
 - ❖ Széchenyi közti Óvoda (3 gyermekcsoporttal)
 - ❖ Hársfa utcai Óvoda (3 gyermekcsoporttal)
 - ❖ Deák Ferenc utcai Óvoda (4 gyermekcsoporttal)
 - ❖ Szent István utcai Óvoda (3 gyermekcsoporttal)

Barcs városában az óvodák napi 10 óra időtartamban, 7.00-17.00 óráig tartanak nyitva. A napi nyitva tartási idő alatt óvodapedagógus biztosítja a 3-7 éves gyermekek nevelését. A szülők a gyermekeik számára minimum 8 órás és maximum 10 órás nevelési időkeretet vesznek igénybe. Külön szülői kérésre – indokolt esetben – az intézmény biztosítja a nyitás előtti gyermekfelügyeletet is (pl. korai munkába indulás miatt).

Az egész napos óvodai nevelés magában foglalja a gyermekek játékba integrált fejlesztését, egészséges életmódra nevelését, szokásrendszer kialakítását és a szociális készségek elsajátításának segítségét.

16 óra után lehetőség van részt venni:

- idegen nyelv oktatáson (angol),
- hittanon,
- zeneóvodai és néptánc oktatáson.

Fenti foglalkozásokat – a hittan kivételével – a szülők finanszírozzák.

Az óvodai fejlesztő programban 33 gyermek vesz részt. A programot a TÁMOP 3.3.2 pályázati fenntarthatóság keretében biztosítják, juttatásban a fejlesztést végző óvodapedagógusok nem részesülnek.

Barcs városában óvodai nevelő tevékenység 2017. évben az alábbi intézményegységekben történt:

- Széchenyi közti Óvoda
- Deák Ferenc utcai Óvoda
- Szent István utcai Óvoda
- Hársfa utcai Óvoda.

Az óvodai férőhelyek száma Barcs városában 325

Nyilvántartás az óvodákról a 2017. évre vonatkozóan

Tagóvoda 2017. 01.01.	Férő- helyek száma		Gyermekek száma (fő)		Hátrányos helyzetű gyermekek		Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek		Logopédia		Gyógy- testnevelés	
	2017.01.01.	2017.12.31.	2017.01.01.	2017.12.31.	2017.01.01.	2017.12.31.	2017.01.01.	2017.12.31.	2017.01.01.	2017.12.31.	2017.01.01.	2017.12.31.
Széchenyi közti Óvoda	75	75	72	70	8	4	1	1	20	19	15	11
Hársfa utcai Óvoda	75	75	69	68	5	2	7	9	16	9	23	17
Deák Ferenc utcai Óvoda	100	100	85	78	4	12	26	20	22	17	15	17
Szent István utcai Óvoda	75	75	72	71	4	2	2	3	6	18	21	22

Összesen:	325	325	298	287	21	20	36	33	64	63	74	67
Bölcsőde	54	54	41	38	1	0	2	3	0	0	0	0

8. Bűnmegelőzési programok, valamint a gyermek- és fiatalkorú bűnözéssel összefüggő adatok bemutatása

A 2016/2017-es és a 2017/2018-as tanévben a Rendőrség Biztonságra Nevelő Iskola Programjában Barcs Városban a Szivárvány EGYMI alapfokú oktatási intézmény 5-10 évfolyam vett részt. A Barcsi Rendőrkapitányság bűnmegelőzési állományából továbbra is Ambrus Attila r. őrnagy bűnmegelőzési főelőadója oktatja a D.A.D.A. programot. ELLEN-SZER program oktatása nem folyik a középfokú oktatási intézményekben.

Az **Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadói (IBT – Szabó László r.alezredes) hálózat** keretében bűnmegelőzési órák megtartására került sor a KLIK Barcsi Tagintézményeinek 2 tagiskolájában, Kaposvári SZC Dráva Völgye Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Kollégiumában és a Kaposvári SZC Barcsi Ipari, Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakgimnáziuma és Szakközépiskolájában.

2017. évben a **„Házhoz megyünk”** program keretében iskolai bűnmegelőzési órák kerültek megtartásra az illetékességi területünkön működő általános iskolák – az **„Útravaló program”**-ban – érintett korosztálynak. A **„Házhoz megyünk”** program keretében és különálló **„Bike Safe”** kerékpár regisztrációs program került lebonyolításra Barcs városban.

2017. évben tovább folytatódott az **„Iskola rendőre”** program, melynek feladatai időarányosan végrehajtásra kerültek. Az iskolarendőrök az iskolák vezetőivel, osztályfőnökeivel felvették a kapcsolatot, valamint a rendelkezésre bocsátott szóróanyagok az iskolák részére továbbításra kerültek. Tanítási időszakban iskolakezdekskor – illetve lehetőség szerint a tanítási időszak végén – rendőri jelenléttel, valamint a helyi polgárőr egyesületekkel biztosították az általános iskolák környékén található útszakaszokat, gyalogos átkelőhelyeke. E tekintetben eredményként értékelhető, hogy továbbra sem történt baleset az iskolák környékén.

A RZS program adatai szerint a családon belüli erőszak fogalom körébe tartozó bűncselekmények száma **43** (2012.év: 56; 2013. év: 39; 2014. év: 39; 2015. év: 37; 2016. év: 50), mely **43** bűnügyben **47** családon belüli erőszak fogalomkörébe tartozó jogsértés került megállapításra.

A családon belüli erőszak körébe tartozó jogsértések közül:

- 27 esetben testi sértés (2016. évben 29),
- 4 esetben kiskorú veszélyeztetése,
- 5 esetben zaklatás,
- 5 esetben kapcsolati erőszak,
- 2 esetben magán laksértés,
- 1 esetben garázdaság,
- 1 esetben személyi szabadság megsértése.

A korábbi évek adataihoz képest nem történt kényszerítés, lopás és rongálás bűncselekmény, önbírászkodás, kiskorú elhelyezésének megváltoztatása és emberölés vagy emberölés kísérlete büntette. A családon belüli erőszak fogalomkörébe tartozó jogsértések közül a testi sértés tapasztalható magas számban.

A családon belüli erőszak fogalom körébe tartozó eljárások során megállapítást nyert, hogy:

23 esetben a sértettel egy háztartásban élő az elkövető (2016. év: 16),
8 esetben volt házastárs vagy élettárs sérelmére követték el a bűncselekményt (2016. év:10)
9 esetben egyéb családon belüli erőszak történt (2016. év: 21), és
6 esetben más háztartásban élő sérelmére történt bűncselekmény (2016. év: 5).

Új elemként jelent meg és 1 esetben került megállapításra, hogy a Gyivi-b en nevelkedő kiskorúak közötti erőszak történt 2017. évben.

Az elmúlt év során a családon belüli erőszak fogalomkörébe tartozó, regisztrált bűncselekmények adatai szerint 43 bűnügyben 47 eseményben a 47 sértett közül 40 nő és 7 férfi nemű volt. A nő nemű sértettek közül egy gyermekkorú, 2 fiatalkorú, 35 felnőttkorú és 2 időskorú személy vált sértetté. A férfi nemű sértettek közül 3 gyermekkorú, 3 fiatalkorú és 1 időskorú sértett került rögzítésre.

Gyermekvédelmi intézkedések

A Rendőrség adatlap megküldésével értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot abban az esetben, ha a kiskorú veszélyeztetettségét állapítja meg. Valamint abban az esetben küld tájékoztatást, ha gyermek- vagy fiatalkorú elkövető kiléte nyer megállapítást, gyermekkorú esetében nyomozás megszüntető határozattal, fiatalkorú esetében adatlapon.

2017. évben összesen 26 alkalommal élt a jelzéssel a gyermekjóléti szolgálatok felé és 55 esetben a gyámhatóság felé a RZS NEO adatbázisának adatai alapján. A jelzéseket követően a Rendőrség írásban kapott tájékoztatást az intézkedésekről.

A gyermek- és családvédelemmel foglalkozó önkormányzati szervek ügyintézőivel rendszeres és folyamatos volt az év során a kapcsolattartás. Együttműködési megállapodás helyi szinten nem készült, de a munkakapcsolat jó a jelzőrendszerben résztvevő tagokkal.

A Gyermekjóléti Szolgálat által kezdeményezett esetszabeszedéseken a Barcsi Járásban Ambrus Attila rendőr őrnagy vett részt (30 alkalommal), az illetékességi területen lévő településeken és 2017. évben 6 alkalommal került megszervezésre a jelzőrendszeri tagoknak szakmaközi konferencia.

A rendőri intézkedések során kiskorú súlyos veszélyeztetettsége nem került megállapításra, így kiskorú ideiglenes hatályú elhelyezésére nem került sor a vizsgált időszakban.

A Barcsi Rendőrkapitányság épületében nincs külön gyermek kihallgató szoba, nem történt videó felvételes vallomás felvétel.

A jelzőrendszerben részt vevő iskolák gyermek- és ifjúságvédelmi felelőseivel, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a városban működő Gyámhivatallal, a hivatásos fiatalkorúakkal foglalkozó pártfogó felügyelővel, a védőnői szolgálattal a kapcsolattartás jól működik.

A családon belüli erőszakkal érintett családok feltérképezése folyamatos. Civil szervezetek 2017. évben családon belüli erőszakkal kapcsolatba hozható jogsértést nem jeleztek. Saját szervezésű program a Barcsi Rendőrkapitányságon nem indult családon belüli erőszak kezelésével kapcsolatban.

A Rendőrkapitányság illetékességi területén 2017. évben gyermekkorú iskola kerülése miatt foganatosított intézkedés nem történt. Barcs városban, illetve a környező településeken csoport képző helyek elsősorban a közterületek, melyek ellenőrzése bűnügyi akció keretében több alkalommal megtörtént a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársával közösen.

9. Záró gondolatok

Továbbra is jelentős figyelmet szükséges fordítani a gyermekvédelem rendszerének hatékony működtetésre, a gyermekvédelem tevékenységében való megfelelő közreműködésre.

A jelzőrendszer tagjainak – a szolgáltatóknak, az intézményeknek és a hatóságoknak – továbbra is kötelességük hatékonyan együttműködni a veszélyeztető okok feltárása és azok időben történő felmérése, egymást kölcsönösen tájékoztatni és segíteni a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében.

Tagjaival rendszeres kapcsolatot tartson, esetmegbeszélések keretén belül feladatok meghatározásával dolgozzanak a gyermekek érdekében.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékony működése érdekében továbbra is az alábbiakat kell figyelembe venni:

- megelőzés
- gyanú esetén jelzés
- cselekvés
- az intézkedésekről visszajelzés
- utánkövetés

A megelőző intézkedések célja, hogy mérsékelje a gyermeket érő káros családi hatásokat, megelőzze az elhanyagolás, nem megfelelő nevelés vagy súlyosabb esetek kialakulását. Segíteni kell a családot, hogy alkalmas legyen a gyermeknevelésre, amennyiben a család nem bizonyul alkalmasnak, tájékoztatni kell az érintetteket a gyermek jogairól, az elérhető átmeneti vagy tartós szociális juttatásokról, támogatásokról, képzési lehetőségekről, munkahelyváltásban való lehetőségekről.

Mindenképpen fontos a településen élő szociális és metálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezethető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

Az intézkedések során arra kell törekedni, hogy csak a legvégső esetben kerüljön sor a gyermek vér szerinti családjából történő kiemelésre.

Sajnos a mai világban tömegesen jelentkeznek a családi környezetben felmerülő, gyermekeket érintő súlyos problémák, amelyeket a szociális szférában és leginkább a gyermekvédelemben dolgozó szakembereknek meg kell oldani, és ami még fontosabb, meg kell előzni.

Így a szakma számára igazán fontos annak tudatában lenni, hogy a gyermekek miféle veszélyeztető körülményeknek, káros hatásoknak lehetnek és vannak kitéve, mert ezeknek az ismereteknek a birtokában van lehetőség a megelőzésre, enyhítésre és megszüntetésre.

További feladatok:

- Gyermekprogramok és szabadidős ifjúsági programok folyamatos bővítése és összehangolása
- Iskolapszichológus igénybevételenek elősegítése
- Esetmegbeszélések, továbbképzések, szakmai fórumok szervezése
- Az intézmények folyamatos tájékoztatása a gyermekvédelmi területen bekövetkezett változásokról
- Továbbra is hatékony és rugalmas ügyintézés a nehéz helyzetben lévő családok, azon belül különösen a gyermekek érdekében.

B a r c s, 2018. március 01.

Karvalics Ottó
polgármester

Határozati javaslat:

Barcs Város Képviselő-testülete Barcs Város Önkormányzata 2017. évi gyermekvédelmi tevékenységéről szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: Karvalics Ottó
Határidő: értelem szerint

A határozati javaslatot törvényességi szempontból felülvizsgáltam.

Barcs, 2018. március 01.

Balázné dr. Vástyán Krisztina
címzetes főjegyző

